

Тэма ўрока: Экасістэма. Біягеацэноз.

Мэта ўрока:

Навучальная: арганізаваць дзейнасць вучняў па засваенню ведаў аб экасістэме, яе структуры, біягеацэнозе, узаемасувязі і ўзаемадзеянні кампанентаў экасістэм.

Развіваючая: стварыць умовы для развіцця ўменняў рашаць праблемныя пытанні, выказаць і аргументаваць сваю думку.

Выхаваўчая: стварыць умовы для выхавання камунікатыўнай культуры.

Тып ўрока: камбінаваны ўрок.

Ход ўрока

I. Арганізацыйна-псіхалагічны этап

Стварэнне спрыяльнай псіхалагічнай абстаноўкі і матывацыя вучняў на маючы адбыцца ўрок.

II. Праверка дамашняга задання

1. Устанавіце адпаведнасці.

Надземныя ярусы ліставога лесу	Віды раслін
1) I ярус	А) папараць, верас, чыстацел, багун
2) II ярус	Б) дуб, бяроза, ясень, ліпа
3) III ярус	В) ландыш, чарніцы, талакнянка, брусніцы
4) IV ярус	Г) бузіна, ляшчына, каліна, ядловец
5) V ярус	Д) чаромха, рабіна, дзікія яблыня і груша

2. У якім ярусе ляснога біяцэнозу жывуць дажджавыя чэрві? Якая іх роля ва ўтварэнні глебы?

3. Дакажыце, што вялікая відавая разнастайнасць ярусаў біягеацэноза забяспечвае больш поўнае выкарыстанне рэсурсаў асяроддзя пражывання.

III. Арыенціровачна-матывацыйны этап

На дошцы “воблака слоў”:



Навучэнцам неабходна сказаць, якія паняцці ім знаёмыя і што яны азначаюць. У выніку праведзеных дзеянняў прыйсці да тэмы ўрока і паразважаць аб чым пойдзе гаворка.

IV. Аперацыйна-пазнавальны этап

1. Залатая рыбка ў банцы з вадой. Як доўга магчыма яе існаванне ў гэтай банцы? Што неабходна зрабіць для таго, каб рыбка доўга жыла? (магчымыя выказванні дзяцей: пасадзіць расліны, карміць і інш.)

Робота ў парах з падручнікам па запаўненню табліцы.

Прызнакі	Экасістэма	Біягеацэноз
Падабенства	Прысутнасць абмена рэчываў і энергіі	
Адрозненні	Не мае вызначанай размерасці і тэрытарыяльных меж. Больш адкрытая сістэма	Тэрытарыяльна абмежаваны, выдзяляецца толькі на сушы, вызначаны састаў папуляцыі. Больш аўтаномны, адбываецца замкнуты кругаварот рэчываў
Прыклады	Пень, які гніе; возера; мора	Лес; луг

Афішыраванне вынікаў запаўнення табліцы.

2. Структура экасістэмы.

Настаўнік, абапіраючыся на веды навучэнцаў, атрыманыя ў папярэдніх класах, расказвае пра структурныя і функцыянальныя блокі экасістэмы і разам з навучэнцамі будзе сістэму гексаў па дадзенай тэме (дадатак).

Вывад: функцыянальнымі кампанентамі любой экасістэмы з'яўляюцца прадукцыя, кансументы і рэдукцыя.

Дзесяцікласнікам прапануецца гульня, у ходзе якой яны выконваюць ролю розных жывых арганізмаў (заяц, пень, воўк, вусень, капуста, чалавек), а з дапамогай нітак паказваюць узаемасувязь ўсіх гэтых кампанентаў.

V. Кантрольна-карэкцыйны этап

1. Запоўніце табліцу:

Арганізмы	Функцыянальныя групы ў экасістэме
Бяроза	
Падбярэзавік	
Сініца	
Ліса	
Жук-мерцвяед	
Лішайнік	
Бактэрыі гніення	

2. Устаноўце адпаведнасці:

Парадак рэдукцэнтаў	Функцыя	Прадстаўнікі
1) Рэдукцыя I парадку 2) Рэдукцыя II парадку	А) раскладанне гумусу да мінеральных рэчываў	а) гетэратрофныя пратысты б) чэрві в) нагахвосткі

3) Рэдуцэнты III парадку	Б) механічнае драбненне дэтрыту В) раскладанне дэтрыту да гумусу	г) некаторыя насякомыя і іх лічынкі д) глебавыя бактэрыі е) макрыцы ж) грыбы з) жукі мерцвяеды і) некаторыя кляшчы к) мнаганожкі
--------------------------	---	--

Адказы: 1)Б)б)в)г)е)з)і)к); 2)В)а)ж); 3)А)д).

VI. Падвядзенне вынікаў. Выстаўленне адзнак

VII. Домашняе заданне

§44, пыт. 1,2

VI. Рэфлексія. Прыём “3*2*1”

3 новыя паняцці, якія я даведаўся на ўроку;

2 факты, якія мяне здзівілі;

1 самая важная думка, якая ў мяне ўзнікла.